

CANTAREA CANTARILOR

Introducere

„In gloriosul templu al revelatiei, intr-un loc anume ales de Damniil Dumnezeu nostru pentru ca nurnele Sail sa loeuiased acolo, intr-o glorie si mai strdlucitoare decdt cea din templul lumii materiale, acolo stci aceastd carte, ca unul din lacasurile din templul de pe Muntele Sion, intr-adevdr mica, dar maiastu aledtuitd, cu zidunle si tavanul dintr-un material mai bogat decdt cedrul, mai ales decdt stralucitul fildes, impodobitd cu safire si plina de rnostre de adevdr aduse din cer de Duhul Sfdnt si depuse aici pentru mdngdierea si desfdtarea tuturor celor ce iubesc locuinta casei lid Dumnezeu si locul in care sdasluieste gloria Sa. ”

- George Burrowes

I. Locul unic In Canon

Titlul „Cartea Cantarilor” este o expre-sie idiomatice ce inseamna” in ebraica: *Cea mai aleasd cantare*. Midrasul ebraic o defineste drept: „Cea mai demna de lauda, cea mai aleasa, cea mai pretuita¹ dintre can-tari.” Cantarea aceasta, numita si *Canticles* (Tn englezS, n.tr.), este considerate Tn general cea mai dificil de *infeles* dintre carjile Bibliei. Franz Delitzsch spune: „Cantarea este cea mai obscura” carte din Vechiul Testament.”¹ Nu e Tnsa greu s-o *indrdgesti*, daca-ti place poezia, iubirea si natura. Dar ce *este* ea si ce *inseamna*”?

Exista o multitudine de pareri tntre car-turari in ce privesje defmirea confinutului ei: antologie de poeme de dragoste, tara legatura Tntre ele? O mica opera dramatica? Sau „un dialog Tntre Tndragostiti, redactat Tntr-un limbaj dramatic, marcat de un stil unitar”?² In lumina refrenelor care revin cu insistenta pe parcursul cartii, precum si a desfaşurarii naratiunii ?i a dimensiunii ei mult prea reduse pentru a putea fi considerata o „piesa de teatru” propriu-zisa, ultima defmitie ni se pare cea mai exact!

Si totuşi ramane de [stabil.it](#): Cum trebuie *interpretata* aceasta carte? Imaginatia citi-torilor din toate veacurile a jucat aici un rol hotarator. Desi unii evrei si crestini cu un pronuntat simt pudic au evitat aceasta carte, considerand-o „senzual5,” unii dintre cei mai evlaviosj sfinti din toate timpurile au pretuit-o la justa ei valoare.

II. Paternitatea

Traditia ebraica sustine ca Solomon a

sens Cantarea Cantarilor in tineretea sa, dupa care a redactat Proverbele la maturitate, pentru ca Tn cele din urma sa dea forma Eclesiastului tntr-o perioada cand se saturase de lumea aceasta. Exista mult temei Tn aceasta opinie. Intrucat autorul elogiaza fidelitatea Tn casnicie, unii au su-gerat ca Solomon ar fi dedicat aceasta carte primei dintre numeroasele sale sotii, Tnainte de a se fi implicatn poligamie si concubinaj. In comentariul nostru, subscriem Tnsa la o cu totul alta opinie.

Şapte versete din Cantare Ti mentioneaza pe Solomon direct, pomenindu-i numele (1:1, 5; 3:7, 9, II; 8:11, 12). Primul dintre acestea Ti atribuie, probabii, calitatea de autor (deşi versetul s-ar pulea traduce si prin „CSntarea Cantarilor care este *desprc* Solomon”). Aluzia la natura corespunde intereselor lui Solomon {1 Regi 4:33}. De asemenea, refenrile la caii regali, care si la palanchin tind sa sprijine paternitatea lui Solomon asupra cartii. Referirile geografice sugereaza c3 localitatile se gaseau Tntr-un singur regat unit - adica exact asa cum era Tn timpul domniei lui Solomon.

Astfel, exista toate motivele sa acceptam conceptia traditiionala potrivit careia Solomon este autorul uman a! cartii, neexistand argumente contrarii plauzibile.

HI. Data

Probabii ca Regele Solomon a scris cea mai stralucita dintre cele 1.005 cantari compuse de el (1 Regi 4:32) Tn timpul celui de-al patruzecilea an al domniei sale (971-

-</./ • Damasc

/AMI. Hermon

JO | # He\$bon
/Jlusalinf
En GhediW /

CHEDAR

Denumiri geografice in Cantarea Cantarilor

931 ICr.). Traditia conform careia ar fi scris aceasta carte Tn tinerețe, pe cand nu se Tncurcase cu prea multe femei, este logica și atragatoare.

IV. Fondul și tema cartii

Conform interpretării celor mai mulți creștini, cartea reprezintă dragostea lui Cristos pentru biserica Sa. Aceasta interpretare reiese și din titlurile capitolelor în multe din edițiile sub care a apărut Biblia. Astfel, Solomon este tipul lui Cristos iar Sulamita tipul bisericii. Dar cercetătorul atent al Scripturii Tsi va da seama că aceasta nu poate fi interpretarea primordială a cartii, Tntrucat biserica a constituit o taină ascunsă de Dumnezeu de la Tntemeierea lumii, nedezvăluită decât mult mai târziu, apostolilor și profetilor Noului Testament (Ro. 16:25, 26; Ef. 3:9). Putini creștini vor nega faptul că Tn această cântare avem un minunat tablou al iubirii lui Cristos pentru biserica, dar aceasta e o aplicatie, iar nu interpretarea cartii. *Interpretarea* primordială a cartii trebuie să se refere la Iehova și la natiunea Israel.

Conform altei interpretări, am avea de a face cu un protest împotriva infidelității marelui Solomon, cu multe sale neveste, Tl face curte unei tinere fecioare sulamite. Numai că ea are deja un Tndragostit, un pas-

tor careia îi este credincioasă, drept care nu cedează dezmierdărilor lui Solomon. De fiecare dată când acesta o flatează, ea Tncepe să discute despre el pe care Tl iubeste cu adevărat. La tinele cărții ea revine lângă tânărul pastor, fiind copleșită de iubirea sa. Cei ce acceptă această interpretare ne atrag atenția că cele mai multe din referirile la Solomon se fac Tn contextul orașului și al palatului, pe când referirile la pastor se fac Tntr-un cadru rural. Acest contrast puternic dintre oraș și sat ranforsează ideea potrivit căreia avem două personaje masculine, nu una. Putini sunt cei care Tmbratisează această interpretare, deoarece Tl pune pe Solomon Tntr-o lumină nefavorabilă. Dar Solomon a avut mtr-adevăr această latură negativă, Tn sensul că a practicat poligamia, contrar randuielii lăsată de Dumnezeu pentru poporul Sau, respectiv monogamia. Desigur natiunea Israel fusese necredincioasă față de Iehova, alipindu-se de Tndragostiți. În această cântare israelitilor Tl se prezintă frumusețea iubirii dintre un bărbat și o fecioară, trainicia fidelității.

Conform celei de-a treia interpretări, fecioara sulamita este văzută ca ramasă credincioasă a natiunii Israel din vremurile de pe urmă. Iar Solomon este tipul Domnului Isus. Cântarea reprezintă, conform acestui punct de vedere, partasia mi-nunată de care va avea parte ramasă această de evrei, când aceștia Tl vor privi pe Cei pe care L-au străpuns, jelindu-L că pe un unic fiu. Faptul că Solomon a fost poligam nu Tmpiedică să fie tipul Domnului Isus. Tipul este nedesăvârșit pe când Anti-tipul este desăvârșit.

Un al patrulea punct de vedere - foarte la modă Tn zilele noastre - consideră Cântarea Cantarilor un Tndemn la consolidarea adevăratei iubiri și purități Tn hotarele cas-nicie. Având Tn vedere actualul curent al lumii de exploatare a relațiilor sexuale Tn afara cadrului

casniciei, desigur aceasta varianta este o optiune viabila, ce corespunde Tntru totul cu Geneza 1:27 si 2:20-24.

In orice caz, indiferent de varianta pe care o adoptam, Cantarea Cantarilor a fosi folosita de multi, cu destul temei, ca o ea-lauza minunata Tnca de la inceputu! casniciei lor, aviind darul de a-i confer! trainicie.

SCHITA

- I. TITLUL(1:1)
- II. SULAMITA LA CURTEA LUI SOLOMON SE GANDESTE LA IUBITUL EI PASTOR, DE CARE E DESPARTITA, VORBINDU-LE DOAMNELOR DE LA CURTE DESPRE EL SI DESPRE EA (1:2-8)
- III. SOLOMON II FACE CURTE SULAMITEI, DAR EA RAMANE RECE LA LAUDELE SALE (1:9-2:6)
- III. SFATUL STARUITOR ADRESAT DE FECIOARA FIICELOR IERUSALIMU-LUI (2:7)
- V. SULAMITA ISI AMINTESTE DE VIZITA PE CARE I-A FACUT-O IUBITUL EI PASTOR, CE A FOST INSA INTRERUPTA DE ORDINUL FRATILOR EI DE A SE INTOARCE LA LUCRU (2:8-17)
- VI. FECIOARA VISEAZA CA A AVUT OINTALNIRE CU PREAIUBITUL EI (3:1-4)
- VII. REPETAREA SFATULUI ADRESAT FIICELOR IERUSALIMULUI (3:5)
- Vin. ALAIUL LUI SOLOMON SOSESTE LA IERUSALIM (3:6-11)
- IX. DIN NOU SOLOMON INCEARCA S-O CUCEREASCA PE FECIOARA, ACEASTA RAMANAND NEPASATOARE LA FARMECELE SALE (4:1-6)
- X. INTRE TIMP SOSESTE TANARUL PASTOR, RUGAND-O PE FECIOARA SA PARASEASCA IERUSALIMUL SI SA VINA IN CASA PE CARE SI-AU PLANUIT-O LA TARA. SULAMITA RASPUNDE AFIRMATIV LA RUGAMINTEA SA (4:7-5:1)
- X. SULAMITA ISI AMINTESTE DE UN VIS TULBURATOR IN CARE EA NU L-A VAZUT DIN PRICINA LETARGIEI EI (5:2-8)
- XII. LA INTREBAREA DOAMNELOR DE LA CURTE, EA PREAMARESTE VIR-TUTILE PREAIUBITULUI EI, TREZIND SI IN ELE DORINTA DE A-L VEDEA (5:9-6:3)
- XIII. SOLOMON SI REIA INCERCARILE DE A O CUCERI PE SULAMITA (6:4-10)
- XIII. SULAMITA LE EXPLICA DOAMNELOR DE LA CURTE MODUL NEASTEPTAT IN CARE A FOST ADUSA LA PALAT (6:11-13)
- XV. ULTIMA INCERCARE A LUI SOLOMON SE DOVEDESTE ZADARNICA (7:1-10)
- XVI. SULAMITA CONVERSEAZA CU IUBITUL EI, PASTORUL, CARE A VENIT S-O IA DE LA PALAT (7:11-8:2)
- XVII. ILTTMA ADRESARE A SOLEMNULUI SFAT CATRE FIICELE IERUSALIMULUI (8:3, 4)
- XVIII. TINERII INDRAGOSTITI SOSESC LA LOCUINTA LOR DE LA TARA, DUPA CARE SI JURA CREDINCIOSIE, TRAIIND APOI TOATA VIATA FERICITI (8:5-14)

COMENTARIU

I. TITLUL (1:1)

Cantarea Cantarilor ne este prezentata ca fund a lui Solomon, desi titlul s-ar putea traduce si prin „despre Solomon.”

SULAMITEI, DAR EA RAMANE
RECE LA LAUDELE SALE
(1:9-2:6)

1:9,10 Solomon tncepe acum
sa-i faca

**II. SULAMITA LA CURTEA LUI
SOLOMON SE GANDESTE
LA
IUBITUL EI PASTOR, DE
CARE E
DESPARTITA, VORBINDU-
LE
DOAMNELOR DE LA CURTE
DESPRE EL SI DESPRE EA
(1:2-8)**

1:2-4 Sulamita tanjeste de
dor dup⁵

sfrutarile iubitului ei pastor. Apoi, ima-ginandu-si ca el s-ar afla langa ea, Ti spune ca iubirea lui este mai de pret decSt vinul. Comparand virtutile sale cu balsamul mirositor, ea crede ca acesta e motivul pen-tru care fecioarele o iubesc. Totuși ea asteapta cu Tnfrigurare ca el sa vina si s-o ia la el. In zadar vor incerca ficele Ierusa-limului sa vina și ele. Regele Solomon a dus-o pe S. ulamita fn Tncaperile sale, pro-babil pentru a face parte din haremul sau, Tmpotriva vointei sale. Qind ficele Ierusalimului Tsi Jnsusesc sentimentele nutrite de ea pentru iubitul ei, Sulamita spune c& aprecierea lor fata de el este tntru total justificata.

1:5, 6 Spre deosebire de tenul lipsit de culoare al domnitelor de la curte, rustica Sulamita a stat mult timp la soare, ca pazi-toare a viilor, drept care este arsa de soare si negricioasa, dar⁴ frumoasa.

1:7,8 Gandul \$ulamitei zboara spre iubitul ei. Ea se intreaba unde Tsi paste el tur-ma si unde se opreste pentru odihna de la amiaza. Ea nu pricepe de ce nu este e! ala-turi de ea, de ce trebuie sa poarte o marama pe fata in prezenta altor barbati, considerati de ea mult mai prejos decat iubitul ei.

Ficele Ierusalimului⁵ sugereaza pe un ton sarcastic ca-l va gasi, poate, daca va merge pe urmele oilor sale.

III. SOLOMON 11 FACE CURTE

curte Sulamitei. El o aseamana cu un le-gar fnhamat la carul lui Faraon, caut^n-du-i obraji asezap Intre cercei si gatul Tm-podobit cu sire de margaritare.

1:11 Exprimandu-se ia persoana Tntai plural (pluralul editorial),⁶ el promite ca va fauri pentru ea lantisoare aurite, cu picSturi si crestaturi de argint.

1:12-14 ^ulamita nu e impresionata de cuvintele de lauda ale regelui la adresa frumusetii ei, deoarece gandul Ti sta doar la iubitul ei. Cand regele stS la masa, ea are propria ei sursS de mireasma: un saculet cu nard pasti'at ca amintire de la pastorul ei iu-bit. El este pentru ea ca ciorchinele de ienupar In viile din En Ghedi.

1:15 Din nou Solomon Tncearca s-o cucereasca. de data aceasta preamarind fru-musetea sa si compar3ndu-i ochii cu cei ai unei porumbite.

1:16, 17 Dar \$ulamita pare sa schimbe conversatia, in mintea ei, spunandu-i iubitului ei cat de frumos este. Pentru ea pajistea de iarba este patul lor, cedrii acoperis. salS\$luirii iar ca adapost au chiparosii. Cu alte cuvinte cadrul iubirii lor este pastoral, iar nu un palat.

2:1 Fecioara se declara lipsita de fru-musete si nevrednicSde iubirea lui. Cand se aseamana cu trandafirul din \$aron si cu crinul de prin valcele,⁷ ea nu se refera, la florile cultivate Tn Tntelesul dat de noi „trandafirilor" sau „crinilor," ci probabil la florile ce cresc salbatic pe camp, la anemone sau poate la „narcisul din campie.”⁸

2:2 Se pare cii Solomon a auzit afirma-tiile ei cum ca ar fi lipsita de frumusete, deoarece o asigura ca este iesi(din comun de frumoasa. In comparatie cu alte fecioare, ea este ca un erin Tntre spini.

2:3 Reluand tenia peisajului rural, ea Tsi vede iubitul ca un mar cultivat Tntre arborii salbatici din padure. Pentiu ea fusese o des-fatare sa se afle in prezenta sa, partasia cu el fiindu-i dulce.

2:4-6 De fapt sa stea alaturi de e! a fost aidoma sederii Tntr-o casa de ospat, dea-supra aflSndu-se mereu drept steag iubirea lui. Biruita de gandul iubirii sale pentru ea,

Șulamita cere tune cu smochine și mere care s-o întareasca. I se pare că el este aie-vea cu ea, tin&nd-o în brate.

**IV. SFATUL STARUITOR
ADRESAT
DE FECIOARA FIICELOR
IERUSALIMULUI (2:7)**

Adresându-se în continuare fiicelor Ierusalimului,⁹ fjiulamita roteste cuvintele ce formează mesajul cheie al c&rtii, conform căruia există un timp anumit pentru dragoste; nefiind indicat că ea să fie trezită prin mijloace carnale (cum Tncerca regele să facă). Ea le jur&, pe cerboaice, pe gazelele de pe câmp, să nu trezească dra-gostea până nu-i va fi voia! Cu alte cuvinte, „dragostea nu e un bun ce se poate cumpăra sau obține cu forță; nu te poți prefăca că iubești. Dragostea este spontană; este un bun ce se dăruiește de bună voie, cu sinceritate.”¹⁰ Dacă Israelul ar fi respectat acest principiu de bază, nu ar fi fost necredincios față de Iehova.

**V. SULAMITA ÎSI AMINTEȘTE
DE
VIZITA PE CARE I-A
FACUT-O
IUBITUL EI PASTOR, CE A
FOST
ÎNSĂ ÎNTRERUPTĂ DE OR-
DINUL FRAJILOR EI DE A
SE
ÎNTOARCE LA LUCRU (2:8-
11)**

2:8-14 În aceste versete fecioara Tsi a-mintește de o vizită pe care i-a făcut-o iu-bitul ei, cum a venit el saltând peste coline, trecând din munte-n munte, ca o gazela sau ca un pui de cerb. Și iată-l pe prispa, cum se uita printre grăți. I-a auzit glasul. „Vino!” i-a spus el. Iarna a trecut, ploaia a stat. Primăvara și-a făcut simțita prezența, cu smochinii ce-și dezvelesc mugurii și florile de vie ce parfumează văzduhul. „Scoală, dragă mea, și vino!” o Tndeamn& el. Poate că ea nu a răspuns imediat la invitație, deoarece în continuare el o roag& să vin& la fereastra, ca să-i vadă fața și să-i audă glasul. Până aici ea a fost ascunsă” de privirile lui, ca o porumbiță Tn crapăturile stâncii sau în loc pr&pastios.

2:15 Orice posibilitate de a fi dat curs invitației sale a dispărut în momentul în care s-au ivit frații ei, poruncindu-i ei și însoptoarelor sale (caci în original se între-

buinteaza aici un pronume la plural)¹¹ sa prindS vulpile si puii acestora, care stricau via intr-o perioada critica, cand aceasta era infloare.¹²

2:16,17 A fost un moment de dezama-gire pentru \$ulamita, dar ea s-a consolatat cu faptul ca ea si iubitul ei isi apartineau unul altuia. Prin urmare, ea spune, de fapt: „Vi-no din nou, pana nu se racoreste ztua, pana nu se-ntinde umbra serii. Vino, dragul meu, saltand ca o caprioara, ca un pui de cerb peste muntii Beter" (sau „muntii care ne despart)."

VI.FECIOARA VISEAZA CA

A

AVUT O tNTALNIRE CU PREAIUBITUL EI (3:1-

4)

Acum fecioara isi aminteste, te de un vis in care se facea ca s-a dus la o mtalnire cu iubitul ei. Intr-o noapte 1-a c&utai, dar, negasindu-1, s-a dus Tn cetate, cutreierand strazile si pietele, intrebându-i pe toti cei ce-i ieseau in cale, inclusiv pe strajeri, daca nu 1-au vazut cumva. Apoi dintr-o data il gSseste, il imbratiseaza s.i-1 duce Tn casa parintescS.

VII. REPETAREA SFATULUI ADRESAT FHCELOR

IERUSA

LIMULUI (3:5)

Ea isi Tntre rupe naratiunea, pentru a ie Tndemnadin nou pe ficele Ierusalimului sa nu starneasca iubirea pana nu-i va fi voia!

VIII. ALAIUL LUI SOLOMON SOSESTE LA IERUSALIM (3:6-11)

Aici intervine o schimbare de decor, prezentandu-ni-se scena maiestuoasa a sosirii alaiului regal al lui Solomon la Ierusalim. Intrebarea care se subin|elege din context este urmaloarea: „Cine poate sa reziste propunerilor romantice ale unui rege atat de glorios?" La care raspunsul subTnte-les este: „\$ulamita poate," pentru c5 eu ramane fidela iubitului ei, nevoind sa auda nici un alt glas.

Spectatorii situati de-a lungul traseului paradei sunt plini de bucurie la vederea regelui, Tn atmosfera Tnmiresmata de smirna si tamaie. Ei vad palanchinul lui Solomon, p&zit de saizeci de

osta^i inar-

mati. Inauntru sunt stalpii de argint, perejii de aur curat, patul de purpura si covorul te-sut cu maiestrie de ficele Ierusalimului. Cetatenii Sionului sunt chemati sa-l Tn-tampine pe Regele Solomon, care poarta coroana ce i-a daruit-o mama sa In ziua nuntii sale.

**IX. DIN NOU SOLOMON
İNCEARCA S-O CUCEREASCA
PE FECIOARA, ACEASTA
RAMANAND NEPASATOARE
LA FARMECELE SALE (4:1-6)**

4:1-5 Exista deosebiri de vederi Tn ran-dul celor care sustin teoria existentei a trei personaje principale in Cartea Cantarilor cu privire la identitatea vorbitorului in aceste versete: este vorba de Solomon sau de pastor? Noi credem ca este Solomon, eel cu multe neveste, care tocmai a revenit la Ierusalim si a Incercat din nou s-o cucereasca pe Sulamita.

El o zugr&veste In culori vii, prezentan-du-i ochii ca de porumbita ce-l privesc de dupa valul straveziu. Parul ei pare a fi de capre ce coboara de pe Muntele Ghilead (Galaad). Dintii ei albi ii amintesc de oite tunse, ce ies din scaldatoare facand doua siruri stranse si neavSnd nici o stirbitura. Buzele ei sunt ca niste cordelute purpurii, ;dmetria gurii ei fund desavarsita. Obrajii Ti sunt ca doua jumatati de rodii. Gatul e ca rurnul lui David - intruchiparea tariei si a demnitatii. Cei doi sani ai ei sunt ca doi pui de capripara, sugerand gratie si finete.

4:6 Sulamita II Intrerupei^ pe Solomon, spunandu-i ca ramane nepasatoare la flatarile sale, gandul fiindu-i Tndreptat spre revederea cu iubitui ei. Cand se va racori zi-ua si se vor mtinde umbrele serii, ea va veni la pastorul ei iubit, adica la colina de mirt si la muntele de tamaie.

**x. INTRE TIMP SOSE\$TE
TANARUL PASTOR,
RUGAND-O PE FECIOARA
SA PARASEASCA
IERUSALIMUL \$1 SA VINA
ts CASA PE CARE \$I-AU
PLANU-IT-O LA TARA.
9ULAMITA RASPUNDE
AFIRMATIV LA
RUGAMINTEA SA (4:7-5:1)
4:7-15** In acest punct se arata¹⁴ pastorul,

tndemnandu-si logodnica sa vina cu el din Liban si laudandu-i frumusetea, buzele. hainele Tnmiresmate, adica viata ei curaia, castitatea ei. El spune ca ea e o gradina m-cuiata (sau „Tmprejmuita”), o gradina Tn care e o fantana, un izvor de apa vie. O gradina cu roade scumpe.

4:16 In limbaj poetic, ea ii spune sa intre in gradina ?i s-o ia In stapanire.

5:1a Acum pastorul raspunde la invi-tatia pe care i-a adresat-o. Sulamita la 4:16, spunand ca el intra tn gradina pentru a man-ca din roadele ei alese, pentru a se hrani din fagurele de miere, a bea vin si lapte.

5:1b Ultima parte a versetului I pare sa fie un indemn anonim adresat de unii spec-tatori interesati celor doi Indragostili.¹⁵

**XL SULAMITA 1\$1
AMINTESTE DE UN VIS
TULBURATOR IN CARE EA
NU L-A VAZUT DIN PRICI-
NA LETARGIEI EI (5:2-8)**

5:2-7 Aici fecioara Tsi povesteste visul In care se tacea ca iubitui ei, cu capul plin de roua si parul ud de vlaga noptii, batea la usa, rugand-o sS deschida. C^nd Insa ea a sovSit, deoarece se Imbaiase deja, pregalin-du-se de culcare, el si-a retras mana de la usa. In cele din urma insa ea s-a ridicat sli-i deschida usa. Din miina mir i-a picurat, mir ce din degete i-a curs pe inchizatoarea usii. Dar iubitui ei a plecat Intre timp. Ea l-a tot cautat, dar nu l-a gasit. Apoi, strajerii, nelntelegandu-i adevaratul caracter. au lovit-o, luandu-i valul.

5:8 Cuprinsa de Intristare, ea le roaga pe ficele Ierusalimului sa-i spuna daca-l vor intaini cumva, ca ea Inca II iubeste la fel de fierbinte ca mai Inainte.

**Xn. LA fNTREBAREA DOAM-
NELOR DE LA CURTE, EA
PREAMARESTE
VIRTUTILE
PREAIUBITULUI EI,
TREZIND**

**\$i IN ELE DORINTA DE A-
L**

VEDEA (5:9-6:3) 5:9

Dragostea ei nepieritoare pentru un simplu pastor trezeste interesul fiicelor Ierusalimului,

care nu pricep cum poate
cineva sa refuze dragostea lui
Solomon. preferand-o pe aceea a
unui baiat de la tara. drept care o
roaga sa le spuna ce calitati de-

osebite are iubitul ei.

5:10-16 Asta Ti da Sulamitei prilejul ce si-1 dorea de a preamari frumusetea iubitului ei, ce este „Tntaiul Tntre zece mii.” Re-curgand la o abundenta de metafore si similitudini pline de maiestrie, ea spune ca iubitul ei e alb si rumen, cu capul ca aurul curat, cu parul ondulat, negru-Tnchis, pana de corb. Ochii lui sunt porumbei, ce in lapte trupu-și scaldă, la izvor stand multumiti. Pe scurt, totul e fermecator¹⁶ in al ei mire!

6:1 Acum curiozitatea ficelor Ierusalimului a fost trezita de-a binelea, ele fiind nerabdatoare sa-1 vada pe acest model de virtute si frumusete masculina. „Unde-a plecat al tau iubit, ca sa-1 cautam si noi impreuna cu tine?” Tntreaba ele.¹⁷

6:2, 3 Raspunsul fecioarei este inadins vag și evaziv, ea multumindu-se sa spuna ca el s-a dus in gradina lui. In definitiv, de ce trebuie sa le spuna? Oare nu este ea a lui? Nu-i apartine pe de-a-ntregul, fiind a lui pe veci?

XIII. SOLOMON 1SIREIAINCER- CARILE DE A O CUCERI PE SULAMITA (6:4-10)

Din nou isi face aparitia Solomon, Tncercand s-o cucerească Sulamita. In limbaj specific culturii Orientului Mijlociu, tn cuvinte pline de farmec, el lauda frumusetea ei, oprindu-se Tn special asupra trasa-turilor fetei. In mare se repeta descrierea de la 4:1-3. Pentru Solomon Sulamita le Tn-trece Tn frumuseti pe șaizeci de regine si optzeci de concubine, precum si fecioare fara numar. Nu numai ca ea a fost favorita mamei ei, dar și reginele si concubinele i-au cantat osanale, zicand: „Cine-i aceas-ta... care ca zarea stralucește si ca luna-i de frumoasa, ca soarele-i de luminoasa si ca oastea de razboi temuta?”

XIV. SULAMITA LE EXPLICA DOAMNELOR DE LA CURTE MODUL NEASTEPTAT tN CARE A FOST ADUSA LA PALAT (6:11-13)

6:11, 12 Sulamita face sa devieze pro-punerile lui Solomon cu ajutorul unei explicatii

obscură, probabil sugerand ca ar fi sosit carul regelui pe cand se afla la

cSmp sa vada daca a dat vita de vie si daca merii au Tntlorit. Intentia ullaioara a regelui de a o duce la palatul sau de la Ierusalim nu figurase Tn planurile ei, dupa cum nu dorise acest lucru.

6:13 Cand da sa piece, fie Solomon Tmpreunacu ficele Ierusalimului, fie prie-tenii sai o cheama Tnapoi, ca sa-i admire din nou frumusetea. Dar ea Tntreaba cum se face ca ei doresc sa priveasca o fata ca ea, care nu se evidentiaza cu nimic. Al doilea rand al versetului este dificil de tradus. Termenul **camps** (din limba en-gleza, Tnsemnand „tabere”, n.tr.) (in ebraica *mahanaim*) la care se refcra \$ulamita ar putea Tnsemna o hora Tn care se prind doua grupuri de dansatori (vezi editia ortodoxa: „ca la hora din Mahanaim”; Tn aceasta editie versetul 13 din capitolul 6 este versetul 1 din capitolul 7, n.tr.)

XV. ULTIMA INCERCARE A LUI SOLOMON SE DOVEDESTE ZADARNICA (7:1-10)

7:1-9a Solomon continua s-o coplc-seasca pe Sulamita cu laude, scotand Tn evidenta aspectul fermecator al trupului ei, comparand-o cu locuri renumite din tinu-turi Tndepartate: Hesbon, Bat Rabim, Damasc si Muntele Carmel. Apoi o Tnfa-tiseaza sub imaginea unui palmier falnic, exprimandu-si dorinta de a o Tmbrati\$a. Iar cand o TmbrStiseaza, constats ca siinii ei sunt ca niste ciorchini de struguri iar sullul gurii ei ca mirosul de mere. Sarutarea ei mai dulcece vinul....

7:9b-10 Fecioara completeaza propo-zitia, spunandu-i ca vinul ei nu e pentrii Solomon, ci pentru iubitul ei. Ea este a lui, a celui drag, iar nu a regelui. Si pe cand rostea acestea cuvinte, ea era consticnta ca pastorul tanjea de dor dupa ea.

XVI. SULAMITA CONVERSEAZA CU IUBITUL EI, PASTORUL, CARE A VENIT S-O IA DE LA PALAT (7:11-S:2)

7:11-13 Intre timp pastorul, iubitul \$u-lamitei, a sosit la Ierusalim, ea putand merge acum pe camp si la tara, Tmpreuna cu el. Ea anticipeaza aceste momente cand va pasi alaturi de el, ie\$ind Tn zorii zilei la

vie ca sa vada daca au Tnmugurit via si merii, daca sunt aproape defnflorit. In acest cadru pitoresc, unde mandragorele miresme varsa, ea Ti va da dezmiardarile ei si toata iubirea pe care i-a pastrat-o.

8:1,2 Sulamita este cea care vorbeste si in aceste versete. Daca pastorul ar fi doar fratele ei, atunci l-ar fi putut saruta prelung si nimeni nu ar fi mdraznit sa-i faca vreun reproş. L-ar duce in casa mamei sale si i-ar da vin bun si must de rodii.

XVII. ULTIMA ADRESARE A SOLEMNULUISFAT CATRE FIICELE IERUSALEVIULUI

(8:3,4) In cadrul unei paranteze adresate ficelor Ierusalimului, Sulamita se vede Tn bratele sale, dupa care le atrage atentia sa nu starneasca dragostea pana ce nu va voi ea.

XVIII. TINERII INDRAGOSTITI SOSESC LA LOCUINTA LOR DE LA TARA, DUPA CARE 1ST JURA CREDINCIOŞIE, TRAIIND APOI TOATA VIATA FERICITI (8:5-14)

8:5a In satul ei de bastina, localnicii o vad venind de la Ierusalim si o uitreaba cine este aceea care se suie din pustiu, rezemata de preaiubitul ei?

8:5b Apoi, cand Tndragostitii se apropie, pastorul se refera la locuri bine-cunoscute amandurora - sub mar, unde a Inceput sa se infripe dragostea lor si unde s-a nascut ea.

8:6, 7 Şulamita propune sa-si refn-noiasca juramintele de credinciosie reci-procl In cuvinte de mare frumusetate, ce-au fost citate de atatea ori de-a lungul vea-curilor, ea afirma ca nu exista nici un rival pentru dragostea ei, care e tare ca moartea, de nestins si nepretuita („de-ar da cineva pentru iubire toate comorile casei sale, cu dispref ar fi respins acela.”)

8:8,9 Cu ani In urma, pe cand planuiau viitorul tinerei Şulamita, fratii ei au luat aceasta decizie. Daca-si va dovedi casti-tatea, puritatea si credinciosia, Ti vor darui drept zestre o coroana de argint. Dar daca, dimpotriva, Tsi va dovedi promiscuitatea,

fiind accesibila ca o usa, o vor ascunde. izoland-o.

8:10,11 Fecioara Ti asigura ca, acum la varsta maritului, ea a fost demna de toata cinstea, ca un zid - lucru stiut de iubitul ei. Ea le spune despre via lui Solomon de la Baal Hamon, cu numerosii lucratori ce au grija de ea.

8:12 Dar pe Sulamita n-a interesat-o aceasta vie, deoarece are propria ei vie. adica pe iubitul ei, pastorul. Cat despre ea, Solomon n-are decat sa-si pastreze pentru el averile!

8:13 In prezenta martoriilor, pastorul o roaga sa i se daruiasca acum Tn casnicie, spunand „Da.”

8:14 in limbaj figurat, ea ii spune preaiubitului ei sa se grabeasca sa. si-o In-suseasca! Si asa se incheie carlea, care a fost numita:

Confirmarea de catre Vechiul Testament a monogamiei, Tn contextul celui mai grav caz de poligamie Tntalnit pe paginile Scriplurii. Este un Tndemn fierbinte adresat Israelului din vremea lui Solomon sa se Intoarca la idealul de iubire si casnicie daruit de Dumnezeu^s

NOTE FINALE

¹(Intro) Franz Delitzsch, "The Song of Songs," Tn *Biblical Commentary on the Old Testament*, XVI: 1.

²(Intro) Arthur Farstad, "Literary Genre of the Song of Songs," p. 63.

³(Intro) Comentariul lui Clarke (vezi Bibliografia) prezinta acelasi punct de vedere ca eel exprimat Tn *Comentariul Biblic al Credinciosului*.

⁴(1:5, 6) Cuvantul ebraic tradus prin „dar” (we) mai poate fi tradus (cu si este adesea tradus) prin „si.” In acest caz tra-ducerea literala ar fi: „neagra si frumoasa.”

⁵(1:7, 8) Traducatorii editiei NKJV considera ca versetul 8 reprezinta cuvintele Preaiubitului, Tn consecinta ele neavand un ton sarcastic. Preaiubitul si Solomon sum considerali una si aceeasi persoana, mai degraba decat rivalii care se lupta pentru a cuceri iubirea Sulamitei. Trebuie sublinial ca titlurile din NKJV, New Scofield sau din oricare alta versiune a Bibliei sunt

adaugate de editori, nefacand parte din tex-tul original. Dar, dupa cum reiese din nota de la 1:1 a traducerii NKJV. textul ebraic este mai clar dedit eel din engleza, pre-cizand mai bine genul si numarul per-soanelor in cauza.

6(1:11) Traducerea NKJV considera pronumele „noi” la propriu, drept relerire la ficele Ierusalimului.

⁷(2:1) In proza, in poezie si Tn imnol-gie, Domnul nostra a fost asemanat cu crinul din vale si cu trandafirul de Saron. Este o asemanare cat se poate de valabila, chiar daca nu acesta este gSndul avut in vedere in acest pasaj.

8(2:1) Farstad, "Literary Genre," p. 79, f.n. 6.

⁹(2:7) In traducerea NKJV cuvintele adresate ficelilor incep Tn versetul 4.

■0(2:7) W. Twyman Williams, "The Song of Solomon," *Moody Monthly*, fe-bruarie 1947, p. 398.

¹¹(2:15) Forma de plural „prindeti” se poate explica prin probabilitatea ca aceste randuri (extrem de melodioase si ritmate in original) sa alcatuiasca un cantec al viti-culturilor (Delitzsch, "Song of Songs," p. 53). Otto Zdzckler scrie c5 „versetul acesta este cantecul unui viticultor sau eel putin un fragment dintr-un asemenea cantec” si ca toti comentatorii din vremea sa ce nu sunt alegoristi sunt de acord cu opinia sa ("Song of Songs," In *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*, V:71).

¹²(2:15) Puii de vulpi (termenul se poate referi si la sacali) ies primavara sj distrug viile, sapand gropi sub radacini, subminandu-Ie astfel. Vezi Delitzsch: "Song of Songs," p. 54.

13(4:6) Redactorii traducerii NKJV considera acest verset parte integrants din cuvantarea Preaiubitului.

■4(4:7-15) Redactorii traducerii NKJV cred c5 nu exista indicii aici care sa justifice opinia cS am avea un vorbitor diferit. Mai degraba, ei considera versetele acestea ca parte integrant! din vorbirea Preaiubitului.

i?(5:1b) Redactorii traducerii NKJV sunt de acord, numindu-i pe oamenii acestia „prietenii lui.”¹¹

16(5:10-16) Pornind de la interpretarea cristologica a carlii, expresiile „cel mai frumos dintre zece mii” si „fiinta lui e plina de farmec” au fost aplicate la Domnul nostra, in predici si in cantari. In special In sens spiritual, aceste aplicatii sunt Tntru totul justificate, chiar daca contextul original nu le-a avut in vedere.

¹⁷(6:1) tn cadrul interpretarii cristolo-gice, marturia data¹ de mireasa (bisenca) frumusetilor preaiubitului ei (Cristos) ii determina si pe altii sa-L caute.

18(8:14) Williams, "Song," p. 42.

BIBLIOGRAFIE

- Bellett, J. G. *Meditations upon the Canticles*. London: G. Morrish, n.d.
- Burrowes, George. *A Commentary on the Song of Solomon*. Philadelphia: William S. & Alfred Martien, 1860.
- Clarke, Arthur G. *The Song of Songs*. Kansas City, KS: Walterick Publishers. n.d.
- Delitzsch, Franz. "The Song of Songs." In *Biblical Commentary on the Old Testament*, Vol. 16. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.
- Zockler, Otto. "The Song of Solomon." *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*. Vol. 5. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1960.

PERIODICE

- Williams, W. Twynman. "The Song of Solomon," *Moody Monthly*, februarie 1947.

Materiale nepublicate

- Farstad, Arthur L. "Literary Genre of the Song of Songs." Teza de inasteral in teologie, Dallas Theological Seminary, 1967.

